

מסורת הש"ס

אלו דברים פרק ששי פסחים

עא.

עין משפט
נר מצוה

כשעת שמה. כיום טוב שהוא זמן שמחה: והיינו אך שמה. קרא
יתירה הוא דכתיב לעיל מיהיה חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים
ומכין ליה ושמתם בחגך והדר כתיב שבעת ימים תחוג וגו' והיות
אך שמה: לרבות לילי יום טוב האחרון. ואין שמחה אלא באכילת
שלמים ויום טוב האחרון גופיה לא
היא חרי זמני שבעת ימים כתיב
גבי שמחה דפרשיה וממילא חימעטי
שמיי: או אינו אלא לרבות לילי יום
טוב הראשון. ואף על פי שאין קרבן
בלינה נלמד שהטעם הכתוב לשמוע
שלמים מערב יום טוב לשמחה לילי
יום טוב: אך (שם חלק. כל ארץ
ורקן מיעוטי: מאי עממא. משויין
מיעוטי לילי ראשון ורבינו לילי
אחרון ולא אמרין איפכא לאו משום
דלאמרין אין לו כמה ישמח שלמים
השמיני מערב לאו שמחה היא
דבעינן זכינה בשעת שמחה: שיש
שמחה לפניו. כל ימות ולילות המג:
הניגון י"ד נ"ו. קס"ד דרב יוסף
שנשחטה בחרבנה עשר קאמר: הא
מפנייה. בן מימא אמרה לעיל ולכן
מימא איפסיילא לה דהא אמר אין
נאכלת אלא ליום ולילה: והשמחה.
שלמים: שאל יום טוב כשעת.
ומעברת און יכול לשמוע דהא
בשעת שמחה בעית: אמר רב
הונא. ודאי מקרבן שמחה ליכא
אלא כשעה אלא הא דקמי שמחה
שמונה משמחו מעשרי הרגלים
שני החטאת האמור בראשון
שכל יום היה שער בה משל ציבור
וכל חטאות החינוכות נאכלות וכל
קרנן ציבור הקובע דוחה שבת: מי
נאכלין. אי כה לוחי נאכלת שבת לא
נאכלת כי אם יו דאין ללייתו וביטולו
דוחה שבת ובשר מי אין כהן שמחה:
ועוד. נהי נמי דיש שמחה בכשר מי
הרי חטאות אין נאכלות אלא להכניס
והן אולכין וישראל כמה ישמחו:
לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה.
כשאר לילי המג: או אינו אלא כו'.
דפרשיה: לאימורי הניגון ט"ז
שנפסלין בלינה. ואע"פ שזמן אכילת
שמה כל יום המחרת: וסמך ליה
ראשון ציבורי וגו'. ודעתי כיה נקד
ראשון: (א) דכשר איפסייל ליה מאורסא.
משמחה ועבר יום ששה עשר
ואימורין יכשרו עד נקד שבעה עשר
דאי נקד ציבור שני נקד של שבעה
עשר: (ב) אלתור כן עוריה. נפק
נתרא (דף קכ): דלמר מדאורייתא
אכילת פסח עד חלות וכו' לא: הכי
(פ) קשיא ליה. אע"ג דלומיך מלמא
הכרתי: ומי אכילת מידי. כלומר
(ו) אפסייל ליה משמחו המקרא נקד
שני און חזינן תנא דמתניתין דלקמן
דאפי' לבשר שהוא קל מאימורין לא
בעי ראשית ונקד דכתיב ביה משמע ליה
לראשון בלא ראשית: אפר סוכה בערב.
הראשון עצמו קאמר קרא דאם כן מאי

כשעת שמה. כיום טוב שהוא זמן שמחה: והיינו אך שמה. קרא
יתירה הוא דכתיב לעיל מיהיה חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים
ומכין ליה ושמתם בחגך והדר כתיב שבעת ימים תחוג וגו' והיות
אך שמה: לרבות לילי יום טוב האחרון. ואין שמחה אלא באכילת
שלמים ויום טוב האחרון גופיה לא
היא חרי זמני שבעת ימים כתיב
גבי שמחה דפרשיה וממילא חימעטי
שמיי: או אינו אלא לרבות לילי יום
טוב הראשון. ואף על פי שאין קרבן
בלינה נלמד שהטעם הכתוב לשמוע
שלמים מערב יום טוב לשמחה לילי
יום טוב: אך (שם חלק. כל ארץ
ורקן מיעוטי: מאי עממא. משויין
מיעוטי לילי ראשון ורבינו לילי
אחרון ולא אמרין איפכא לאו משום
דלאמרין אין לו כמה ישמח שלמים
השמיני מערב לאו שמחה היא
דבעינן זכינה בשעת שמחה: שיש
שמחה לפניו. כל ימות ולילות המג:
הניגון י"ד נ"ו. קס"ד דרב יוסף
שנשחטה בחרבנה עשר קאמר: הא
מפנייה. בן מימא אמרה לעיל ולכן
מימא איפסיילא לה דהא אמר אין
נאכלת אלא ליום ולילה: והשמחה.
שלמים: שאל יום טוב כשעת.
ומעברת און יכול לשמוע דהא
בשעת שמחה בעית: אמר רב
הונא. ודאי מקרבן שמחה ליכא
אלא כשעה אלא הא דקמי שמחה
שמונה משמחו מעשרי הרגלים
שני החטאת האמור בראשון
שכל יום היה שער בה משל ציבור
וכל חטאות החינוכות נאכלות וכל
קרנן ציבור הקובע דוחה שבת: מי
נאכלין. אי כה לוחי נאכלת שבת לא
נאכלת כי אם יו דאין ללייתו וביטולו
דוחה שבת ובשר מי אין כהן שמחה:
ועוד. נהי נמי דיש שמחה בכשר מי
הרי חטאות אין נאכלות אלא להכניס
והן אולכין וישראל כמה ישמחו:
לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה.
כשאר לילי המג: או אינו אלא כו'.
דפרשיה: לאימורי הניגון ט"ז
שנפסלין בלינה. ואע"פ שזמן אכילת
שמה כל יום המחרת: וסמך ליה
ראשון ציבורי וגו'. ודעתי כיה נקד
ראשון: (א) דכשר איפסייל ליה מאורסא.
משמחה ועבר יום ששה עשר
ואימורין יכשרו עד נקד שבעה עשר
דאי נקד ציבור שני נקד של שבעה
עשר: (ב) אלתור כן עוריה. נפק
נתרא (דף קכ): דלמר מדאורייתא
אכילת פסח עד חלות וכו' לא: הכי
(פ) קשיא ליה. אע"ג דלומיך מלמא
הכרתי: ומי אכילת מידי. כלומר
(ו) אפסייל ליה משמחו המקרא נקד
שני און חזינן תנא דמתניתין דלקמן
דאפי' לבשר שהוא קל מאימורין לא
בעי ראשית ונקד דכתיב ביה משמע ליה
לראשון בלא ראשית: אפר סוכה בערב.
הראשון עצמו קאמר קרא דאם כן מאי

לרבות לילי יום טוב האחרון. נראה לרבינו דהוא הדיו ללילות
אחרות אינטרין ריבוי משום דהאי קראש דושמחת
לפני ה' שבעת ימים דדרשינן
נפקר לולב וערבה (סוכה מג).
בשעת שמחה וליכא משום חגיגה היו דבר
שבחובה (א) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא
מן החולין לימא מסייע ליה והיית אך שמח
לרבות לילי י"ט האחרון לשמחה אתה אומר
לילי י"ט האחרון או אינו אלא לילי יום טוב
הראשון תלמוד לומר אך (שמח) חלק מ"ט
לאו משום דאין לו כמה ישמח לא כדתי
מעמא (מה ראית לרבות לילי יום טוב
האחרון ולהוציא לילי יום טוב ראשון מרבה
אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה לפניו
ומוציא אני לילי יום טוב ראשון שאין שמחה
לפניו מתיב רב יוסף חגיגת ארבעה עשר
יצא בה משום שמחה ואין יוצא בה משום
חגיגה מאי רב בעינן זכינה בשעת שמחה
ולכא אומר רב אדי בר אבין שעוביב ושחמה
אמר רב אשי הכי נמי מסתברא דאי לא תימא
הכי הא מתניתא מאן קתני לה בן תימא בן
תימא הא פסלה לה בלינה ש"מ מתיב רבא
יההלל והשמחה שמנה ואי אמרת בעינן
זכינה בשעת שמחה הא זמנין סניאין דלא
משכחת לה אלא שבעה כגון שחל י"ט
הראשון לחיות בשבת א"ר הונא בריה דרב
יהודה משמחו בשערי הרגלים אמר רבא
שתי תשובות ברבר דהא דרשיערי הרגלים
הי נאכלין צלי אין נאכלין ושמחה בחי ליכא
ועוד כהנים אולכין וישראל כמה ישמחו
אלא א"ר רבין א"ר אלעזר שלמים ששחמו
מערב יום טוב יוצא בהן משום שמחה ואין
יוצא בהן משום חגיגה יוצא משום שמחה
ילא בעינן זכינה בשעת שמחה ולא משום
חגיגה היו דבר שבחובה וכל דבר שבחובה
אינו בא אלא מן החולין מיתביה והיית אך שמח
האחרון לשמחה אתה אומר לרבות לילי יום טוב
לרבות לילי יום טוב הראשון תלמוד לומר אך חלק מאי מעמא לאו
משום דאין לו כמה ישמח מה ראית לרבות לילי יום טוב האחרון
ולהוציא לילי יום טוב הראשון מרבה אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה
לפניו ומוציא אני לילי יום טוב הראשון שאין שמחה לפניו אמר רב כהנא
ימנין לאימורי חגיגת חמשה עשר שנפסלין בלינה שנאמר ואלא ילון חלב
הני עד בקר וסמך ליה ראשית למימרא דהאי בקר בקר ראשון מתקף
לה רב יוסף מעמא דכתב ראשית הא לא כתב ראשית הוה אמינא
מאי בקר בקר שני מי איכא מידי דבשר איפסייל ליה מאורתא ואמורין
עד צפרא אמר ליה אבי אלמה לא והרי פסח "לרבי אלעזר בן עזריה דבשר
איכא מידי דאלו תנא לומר לא בעי ראשית ורב כהנא חכימא בעי ראשית מי
מאי היא דתניא ילא ילון מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר
לימד

לרבות לילי יום טוב האחרון. נראה לרבינו דהוא הדיו ללילות
אחרות אינטרין ריבוי משום דהאי קראש דושמחת
לפני ה' שבעת ימים דדרשינן
נפקר לולב וערבה (סוכה מג).
בשעת שמחה וליכא משום חגיגה היו דבר
שבחובה (א) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא
מן החולין לימא מסייע ליה והיית אך שמח
לרבות לילי י"ט האחרון לשמחה אתה אומר
לילי י"ט האחרון או אינו אלא לילי יום טוב
הראשון תלמוד לומר אך (שמח) חלק מ"ט
לאו משום דאין לו כמה ישמח לא כדתי
מעמא (מה ראית לרבות לילי יום טוב
האחרון ולהוציא לילי יום טוב ראשון מרבה
אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה לפניו
ומוציא אני לילי יום טוב ראשון שאין שמחה
לפניו מתיב רב יוסף חגיגת ארבעה עשר
יצא בה משום שמחה ואין יוצא בה משום
חגיגה מאי רב בעינן זכינה בשעת שמחה
ולכא אומר רב אדי בר אבין שעוביב ושחמה
אמר רב אשי הכי נמי מסתברא דאי לא תימא
הכי הא מתניתא מאן קתני לה בן תימא בן
תימא הא פסלה לה בלינה ש"מ מתיב רבא
יההלל והשמחה שמנה ואי אמרת בעינן
זכינה בשעת שמחה הא זמנין סניאין דלא
משכחת לה אלא שבעה כגון שחל י"ט
הראשון לחיות בשבת א"ר הונא בריה דרב
יהודה משמחו בשערי הרגלים אמר רבא
שתי תשובות ברבר דהא דרשיערי הרגלים
הי נאכלין צלי אין נאכלין ושמחה בחי ליכא
ועוד כהנים אולכין וישראל כמה ישמחו
אלא א"ר רבין א"ר אלעזר שלמים ששחמו
מערב יום טוב יוצא בהן משום שמחה ואין
יוצא בהן משום חגיגה יוצא משום שמחה
ילא בעינן זכינה בשעת שמחה ולא משום
חגיגה היו דבר שבחובה וכל דבר שבחובה
אינו בא אלא מן החולין מיתביה והיית אך שמח
האחרון לשמחה אתה אומר לרבות לילי יום טוב
לרבות לילי יום טוב הראשון תלמוד לומר אך חלק מאי מעמא לאו
משום דאין לו כמה ישמח מה ראית לרבות לילי יום טוב האחרון
ולהוציא לילי יום טוב הראשון מרבה אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה
לפניו ומוציא אני לילי יום טוב הראשון שאין שמחה לפניו אמר רב כהנא
ימנין לאימורי חגיגת חמשה עשר שנפסלין בלינה שנאמר ואלא ילון חלב
הני עד בקר וסמך ליה ראשית למימרא דהאי בקר בקר ראשון מתקף
לה רב יוסף מעמא דכתב ראשית הא לא כתב ראשית הוה אמינא
מאי בקר בקר שני מי איכא מידי דבשר איפסייל ליה מאורתא ואמורין
עד צפרא אמר ליה אבי אלמה לא והרי פסח "לרבי אלעזר בן עזריה דבשר
איכא מידי דאלו תנא לומר לא בעי ראשית ורב כהנא חכימא בעי ראשית מי
מאי היא דתניא ילא ילון מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר
לימד

לרבות לילי יום טוב האחרון. נראה לרבינו דהוא הדיו ללילות
אחרות אינטרין ריבוי משום דהאי קראש דושמחת
לפני ה' שבעת ימים דדרשינן
נפקר לולב וערבה (סוכה מג).
בשעת שמחה וליכא משום חגיגה היו דבר
שבחובה (א) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא
מן החולין לימא מסייע ליה והיית אך שמח
לרבות לילי י"ט האחרון לשמחה אתה אומר
לילי י"ט האחרון או אינו אלא לילי יום טוב
הראשון תלמוד לומר אך (שמח) חלק מ"ט
לאו משום דאין לו כמה ישמח לא כדתי
מעמא (מה ראית לרבות לילי יום טוב
האחרון ולהוציא לילי יום טוב ראשון מרבה
אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה לפניו
ומוציא אני לילי יום טוב ראשון שאין שמחה
לפניו מתיב רב יוסף חגיגת ארבעה עשר
יצא בה משום שמחה ואין יוצא בה משום
חגיגה מאי רב בעינן זכינה בשעת שמחה
ולכא אומר רב אדי בר אבין שעוביב ושחמה
אמר רב אשי הכי נמי מסתברא דאי לא תימא
הכי הא מתניתא מאן קתני לה בן תימא בן
תימא הא פסלה לה בלינה ש"מ מתיב רבא
יההלל והשמחה שמנה ואי אמרת בעינן
זכינה בשעת שמחה הא זמנין סניאין דלא
משכחת לה אלא שבעה כגון שחל י"ט
הראשון לחיות בשבת א"ר הונא בריה דרב
יהודה משמחו בשערי הרגלים אמר רבא
שתי תשובות ברבר דהא דרשיערי הרגלים
הי נאכלין צלי אין נאכלין ושמחה בחי ליכא
ועוד כהנים אולכין וישראל כמה ישמחו
אלא א"ר רבין א"ר אלעזר שלמים ששחמו
מערב יום טוב יוצא בהן משום שמחה ואין
יוצא בהן משום חגיגה יוצא משום שמחה
ילא בעינן זכינה בשעת שמחה ולא משום
חגיגה היו דבר שבחובה וכל דבר שבחובה
אינו בא אלא מן החולין מיתביה והיית אך שמח
האחרון לשמחה אתה אומר לרבות לילי יום טוב
לרבות לילי יום טוב הראשון תלמוד לומר אך חלק מאי מעמא לאו
משום דאין לו כמה ישמח מה ראית לרבות לילי יום טוב האחרון
ולהוציא לילי יום טוב הראשון מרבה אני לילי יום טוב האחרון שיש שמחה
לפניו ומוציא אני לילי יום טוב הראשון שאין שמחה לפניו אמר רב כהנא
ימנין לאימורי חגיגת חמשה עשר שנפסלין בלינה שנאמר ואלא ילון חלב
הני עד בקר וסמך ליה ראשית למימרא דהאי בקר בקר ראשון מתקף
לה רב יוסף מעמא דכתב ראשית הא לא כתב ראשית הוה אמינא
מאי בקר בקר שני מי איכא מידי דבשר איפסייל ליה מאורתא ואמורין
עד צפרא אמר ליה אבי אלמה לא והרי פסח "לרבי אלעזר בן עזריה דבשר
איכא מידי דאלו תנא לומר לא בעי ראשית ורב כהנא חכימא בעי ראשית מי
מאי היא דתניא ילא ילון מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר
לימד

מהא דתנן הלל והשמחה שמונה, ואי אמרת שלמים ששחטן מערב יום טוב אין יוצא בהן לשם שמחה דבעינן זכינה
בעינן שמחה וליכא, ומנין דלא משכחת שמחה אלא ששה לילי יום טוב האחרון הר שבעה ואין לנו לעולם שמחה.
ומפרק רב הונא בר יהודה אי חל להיות יום טוב ראשון שבשבת שאי אפשר לו לישחט חגיגה בשבת משום דהוא כבשי
שערי הרגל שהן כשחטת ונאכלות. והרי רבא בשמי תשובות, והרי דרשיערי הרגלים בשבת מי נאכלים, שלא יוכל לבשר
בעיניו, שלא יהוה בשבת אלא העולה לטובתו, וכישר ואלכו איתא אשר סופר בהם מלפני שבתם איכלין ובעלי
מחפורין, וינין דאין כפרה עולה אלא באכילת כהנים, בשר חטאת אולכין אוחו חי, פי בשר נא. וישמחה בכשר מי ליכא.
ועוד שערי הרגלים כדשי קרשים תן הכהנים אולכין אותן, ואלו היתה בהן שפחה הכהנים אולכין וישראל ששחטו מה
שערי הרגלים כדשי קרשים תן הכהנים אולכין אותן, ואלו היתה בהן שפחה הכהנים אולכין וישראל ששחטו מה
הוא דסבר דתנינן י"ד וסמך רב
פסחא הוה לכל מילי ואני
נאכלת אלא לילי ט"ז
בלבד ובבוקר נותר הוא,
ואי ס"ד ששחטת ב"ד י"ב
אכיל ליה לילי ט"ז בלבד,
הא אוקימנא לילי יום טוב
הראשון אין בו שמחה,
אי סביק למיכלה ליה
טוב הראשון לא איפסייל
בלינה, ואין יוצא בה
לשם שמחה ואלא אכיל
לה. אלא דרבי שנתעבכ
ושחטה ביום חמשה עשר,
מוחבב רבא לרי אימורי

Tel. FR: 01.80.91.62.91 - Tél. ISR: 077.466.03.32 - contact@torah-box.com
diffusion du judaïsme aux francophones